

MAMY PRAWA

do osoby bliskiej

Kobieta w ciąży i rodząca ma prawo do obecności osoby bliskiej w szpitalu, przychodni czy laboratorium.
Poznaj prawa swojej osoby bliskiej!

www.fundacjamatecznik.pl

[f](#) / FundacjaMatecznik

[i](#) / fundacja_matecznik

OSOBA BLISKA

Na swoją osobę bliską możesz wybrać dowolnego członka rodziny lub niespokrewnioną z Tobą przyjaciółkę, przyjaciela, doułę - ważne byś Ty czuła się bezpiecznie w jej obecności.

„na życzenie pacjenta przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być osoba bliska”

Powyższy cytat odnosi się do wszystkich pacjentów, nie tylko kobiet rodzących. Pamiętaj, że masz prawo do obecności osoby bliskiej zarówno w przychodniach, jak i w szpitalu. Nie jest to Twój obowiązek - jeśli chcesz rodzić bez osoby towarzyszącej albo sama chodzić na wizyty do lekarza - możesz.

Prawo nie określa liczby osób, które mogą być przy Tobie obecne. Przyjmuje się, że jest to **jedna osoba**, ale jeśli chcesz rodzić np. z mężem i doułą - zapytaj się, czy jest to możliwe w wybranym szpitalu.

Odmowa obecności osoby bliskiej może nastąpić jedynie w dwóch przypadkach:

- możliwości wystąpienia zagrożenia epidemicznego - wystarczy prawdopodobieństwo tego zagrożenia, nie zaś pewność,
- ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta - które należy rozumieć szeroko, jako zagrożenie dla kobiety lub dziecka.

Co ważne:

- odmówić obecności osoby bliskiej może jedynie osoba, która bezpośrednio się Tobą zajmuje, czyli nie może to być np. rejestratorka, ale konkretny lekarz / lekarka,
- odmowa taka musi być odnotowana w Twojej dokumentacji medycznej.

Bezprawne jest:

- pobieranie opłat za udział osoby towarzyszącej w porodzie,
- wypraszenie osób bliskich na czas badania, użycia próżności, szycia krocza itp.,
- odmowa obecności ze względu na brak odpowiednich warunków lokalowych,
- zakazywanie wymiany osób towarzyszących przy porodzie - jeśli część porodu byłaś z jedną osobą, możesz zdecydować się na jej zamianę.

OBECNOŚĆ PRZY PORODZIE

Twoja osoba bliska jest ważnym uczestnikiem porodu i przysługuje jej szereg praw:

- może uzyskiwać informacje o Twoim stanie zdrowia (prawo to dotyczy tylko tych osób, które wskażesz, a nie wszystkich członków rodziny),
- może pomagać Tobie w łagodzeniu bólu porodowego - masować Cię, wejść z Tobą pod prysznic, stosować akupunkturę,
- położne, lekarze, lekarki powinni nawiązywać kontakt z osobą bliską i zachęcać Ciebie do korzystania z jej wsparcia,
- osoba bliska może przeciąć pępowinę oraz kangurować dziecko po porodzie.

Zachęcaj wybraną przez siebie osobę do **zapoznania się z Twoim planem porodu**. Tylko znając Twoje oczekiwania, może być dobrym wsparciem w porodzie.

OBECNOŚĆ PRZY CIĘCIU CESARSKIM

W większości szpitali w Polsce osoba bliska ma zakaz wstępu na salę operacyjną - tłumaczone jest to względami bezpieczeństwa. Coraz więcej placówek jednak umożliwia uczestniczenie osób bliskich przy **planowanych cięciach cesarskich**. Ze względu na konieczność przygotowania osób towarzyszących do operacji, szpitale przewidują ich obecność jedynie przy planowanych operacjach, a nie nagłych, gdzie często liczy się każda minuta.

Jeśli masz zaplanowane cięcie cesarskie:

- dowiedz się, czy może Tobie towarzyszyć bliska osoba, możesz zadzwonić do szpitala lub sprawdzić

na stronie gdzierodziec.info

- napisz pismo do dyrekcji placówki - jeśli więcej kobiet będzie wyrażało taką potrzebę, jest szansa na zmianę!

PRAWO DO PODEJMOWANIA DECYZJI

Nawet najbardziej wspierająca **osoba bliska nie może podejmować decyzji dotyczącej porodu za Ciebie**. Nie ma do tego prawa. Może jednak przypominać o Twoich oczekiwaniach i Cię motywować. Może także zadawać pytania lekarzowi, położnej, prosić o dokładniejsze informacje, tak byś była w stanie wyrazić świadomą zgodę lub odmowę.

Nie musisz się jednak martwić, co stanie się w przypadku, gdy nie będziesz mogła sama decydować o sobie, bo np. zemdlejesz. Jeśli konieczne jest przeprowadzenie zabiegu lub operacji, a zwłoka narażałaby Twoje zdrowie lub życie, lekarz może podjąć działania medyczne nawet bez Twojej zgody.

INNE PRAWA OSOBY BLISKIEJ

- Prawo do dokumentacji medycznej - musisz jej dać osobne upoważnienie.
- Wizyty patronażowe położnej POZ - jeśli chcesz, osoba bliska może towarzyszyć Tobie i dziecku. Położna może udzielać jej informacji, także dotyczących uzyskiwania dodatkowego wsparcia dla Ciebie.

DODATKOWA OPIEKA PIELĘGNACYJNA

Dodatkowa opieka pielęgnacyjna jest to każda niemedyczna opieka nad pacjentem. Może być to pomoc w zmianie pozycji, wstaniu z łóżka, karmieniu czy ubieraniu się.

Przebywając w szpitalu na prawach pacjenta, **masz prawo do skorzystania z dodatkowej opieki pielęgnacyjnej**. W praktyce oznacza to, że osoba bliska będzie pomagać Tobie np. w ubieraniu się, korzystaniu z toalety, jedzeniu, picciu. Możliwe, że będzie musiała być z Tobą długi czas w ciągu dnia, także poza godzinami odwiedzin. Personel medyczny powinien umożliwić Wam zorganizowanie tego.

Pamiętaj - regulaminy szpitalne ustalające godziny odwiedzin nie mogą stać ponad ustawami i rozporządzeniami. Jeśli chcesz skorzystać z dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, porozmawiaj o tym z personelem medycznym.

MAŻ, PARTNER, PARTNERKA

Twoją osobą bliską może być dowolnie wybrana osoba. Przy związkach nieformalnych, także homoseksualnych, można rozważyć **notarialne przyznanie partnerowi/partnerce prawa do uzyskiwania informacji** o Twoim stanie zdrowia - może się przydać, jeśli Ty sama nie będziesz w stanie go wyrazić w danej sytuacji. Jeżeli ojciec dziecka nie jest Twoim mężem, warto uznać ojcostwo w Urzędzie Stanu Cywilnego jeszcze przed porodem.

więcej o prawach osoby bliskiej

Źródła (stan na wrzesień 2023 r.):

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej.
2. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
3. Godna prokreacja, ciąża, poród i połóg. Prawa kobiet. red. naukowa Dorota Karkowska. Warszawa, 2023

Uczymy kobiety, że mają głos na sali
porodowej oraz udzielamy wsparcia
psychologicznego i prawnego,
gdy tego głosu nikt nie słucha.

**Chcesz dowiedzieć się więcej?
Zapraszamy na stronę
www.fundacjamatecznik.pl**

**Jesteś z Wielkopolski?
Potrzebujesz wsparcia prawnego
lub psychologicznego?
Napisz do nas:
kontakt@fundacjamatecznik.pl**